

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ИНСПЕКТОРАТ КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

гр. София 1301, ул. „Георг Вашингтон” № 17, тел.факс 989 48 66

АКТ

за извършена проверка по сигнал вх. № Ж-02-7/ 25.03.2011 г.

Сигналът е подаден от **Евтим Евтимов – прокурор в Районна прокуратура гр. Мездра.**

В сигнала подробно се описва движението на досъдебно производство № 771/2006 г. по описа на Районна прокуратура /РП/ Бяла Слатина /№ 1631/2006 г. по описа на РУП Бяла Слатина/, включително с внесените обвинителни актове в РС Бяла Слатина, двукратното връщане на прокуратурата за отстраняване на процесуални нарушения и направените отводи от страна на прокурори и съдии.

Основните нарушения, които според подателя на сигнала са допуснати, се състоят в неоснователността и ненавременността на направените отводи, като изрично се сочи, че подобно поведение на магистратите може да доведе до изтичане на давностните срокове и до прекратяване на делото поради изтекла абсолютна давност.

ИВСС е счел, че следва описаните нарушения да бъдат обстойно проверени и на основание чл. 56 и сл. от ЗСВ е издадена Заповед № Ж-02-7/27.04.2011 г. на Главния инспектор на ИВСС, с която е наредено извършване на проверка по движението на досъдебно производство № 771/2006 г. по описа на Районна прокуратура /РП/ Бяла Слатина /№ 1631/2006 г. по описа на РУП Бяла Слатина/, като копия от всички актове, касаещи образуването на делото и направените отводи са изискани за проследяване организацията по образуването и движението, както и приключването в досъдебната фаза, така и при няколкократните връщания на делото от съда на прокуратурата.

В заповедта е определен екип от проверяващи – инспектор Ясен Тодоров и експерти – Димитрина Долапчиева и Сия Иванчова.

Констатациите, след запознаване с всички, намиращи се в делото материали са:

По жалба, подадена от Г. Н. Б. от гр. Бяла Слатина на 15.07.2005 г. е образувана пр. пр. № 1430/2005 г. по описа на РП Бяла Слатина. С

постановление от 04.08.2005 г. на мл. прокурор Методи Маринов от РП Бяла Слатина е разпоредена проверка, като е даден срок за извършването ѝ – 14 дни. Следващото постановление за извършване на допълнителна проверка е с дата 09.02.2006 г., като в него са дадени конкретни указания за необходимите действия по разследване и отново е определен срок – 15 дни. Следват още две постановления на прокурор Маринов от 25.05.2006 г. и от 19.10.2006 г. с подробни и конкретни указания за извършване на допълнителни проверки.

Общо срокът, в който е извършвана проверката е **една година и четири месеца**.

С постановление от 01.12.2006 г. е образувано досъдебно производство срещу неизвестен извършител за това, че в периода 11.09.2001 г. до 14.09.2001 г. в гр. Бяла Слатина, с цел да набави за себе си имотна облага е възбудил и поддържал заблуждение в длъжностни лица от „Общ. с... з. и г.” Бяла Слатина за издаването на поименни компенсационни бонове /ПКБ/, за замяна на 15, 683 дка земеделски земи, собственост на М.Е., които са били вече продадени през април и юни 1998 г. на Г. Б. и с това е причинил имотна вреда на същия на неизяснена стойност – престъпление по чл. 209, ал. 1 от НК – ДП № 771/2006 г. по описа на РУП Бяла Слатина.

С постановление от 20.06.2007 г. производството по делото е **спряно**, предвид обстоятелството, че единственият свидетел очевидец се намира извън пределите на страната, а с постановление от 13.02.2008 г. същото е **възобновено**, поради установяването на търсения свидетел.

На 07.08.2008 г. с постановление за привличане на обвиняем е привлечена М. Цв. М. – П. за това, че в средата на м. септември 2001 г. в гр. Бяла Слатина, чрез използване на преправен документ – пълномощно е получила без правно основание, с намерение противозаконно да присвои чуждо движимо имущество, а именно 9 959 броя ПКБ на стойност 1693, 03 лв. за замяна на 15, 683 дка земеделска земя в землището на с. Борован, област Враца, собственост на Г. Б. – престъпление по чл. 212, ал. 1 от НК.

На 12.09.2008 г. е внесен обвинителен акт, а с разпореждане от 11.11.2008 г. съдия Силвия Житарска от Районен съд Бяла Слатина е прекратено съдебното производство по образуваното НОХД № 388/2008 по описа на РС Бяла Слатина и делото е върнато на РП Бяла Слатина за отстраняване на допуснати процесуални нарушения, подробно описани в разпореждането, отнасящи се до несъответствие между обстоятелствената част и диспозитива на ОА и нарушено право на защита на наследниците на М. Е., починал преди образуването на досъдебното производство.

Производството по делото отново е **спряно** на 12.12.2008 г. за издирване на свидетел и е **възобновено** на 09.01.2009 г. поради отпадане на причината за спирането му. На 29.06.2009 г. е извършено ново привличане на обвиняемата, а на 12.08.2009 г. е внесен нов ОА. С

разпореждане от 18.08.2009 г. на съдия Ивайло Шабански от РС Бяла Слатина е прекратено образуването НОХД № 378/2009 г. по описа на РС Бяла Слатина поради неизпълнение на разпореждането от 11.11.2008 г. в частта относно издирване на наследниците на М. Е. и делото е върнато на прокуратурата.

Следва ново **спиране** с постановление от 18.09.2009 г. и **възобновяване** с постановление от 26.03.2010 г.

Едва една година и седем месеца след първоначалното привличане на обвиняемата, която е адвокат в региона, и след двукратно внасяне на ОА срещу нея в съда, респективно връщане на делото на прокуратурата за допуснати процесуални нарушения, наблюдаващият прокурор Методи Маринов е преценил, че са налице основания за самоотвод и по повод неговият самоотвод с постановление от 14.07.2010 г. на прокурор В. Дилков от ОП Враца е прието, че самоотводът е мотивиран и основателен.

Като мотиви е посочено обстоятелството, че обвиняемата в качеството ѝ на адвокат е в постоянни контакти с прокурора, поради което той се счита за предубеден. С постановлението на прокурор Дилков се **отправя молба** към административния ръководител на РП Бяла Слатина, ако прецени, „че всички прокурори имат такива добри взаимоотношения“ да депозира „отвод на цялата прокуратура, за да не се произнасяме за всеки отвод по отделно“.

В изпълнение на посоченото в постановлението, всички прокурори си правят самоотводи с едни и същи мотиви и с едно постановление от 22.07.2010 г. на прокурор Дилков са уважени самоотводите на всички прокурори от РП Бяла Слатина, като делото е изпратено на РП Мездра за продължаване на разследването.

В РП Мездра е образувано ДП № 355/2010 г. по описа на РП Мездра, като производството на принципа на случайния подбор е възложено за наблюдение на прокурор Евтим Евтимов. С постановление от 02.08.2010 г. прокурор Евтимов е върнал делото на РУП Бяла Слатина за изпълнение на посочените в разпореждането указания на съда, а на 29.09.2010 г. е изготвен нов ОА и делото е изпратено на РС Бяла Слатина. С разпореждане от 05.10.2010 г. съдия Ивайло Шабански отново прекратява съдебното производство по образуването НОХД № 512/2010 г. по описа на РС Бяла Слатина поради открити от него **нови** процесуални нарушения, непосочени в предходното разпореждане и е разпоредено делото да се върне на РП Мездра за отстраняване на процесуалните нарушения, посочени в обстоятелствената част на настоящето разпореждане. Съобщението за поредното прекратяване на съдебното производство е получено в РП Мездра на 14.10.2010 г., като в него изрично е пресъздаден текстът на диспозитива на съдебния акт. Поради постъпване на делото в РП Мездра на 02.11.2010 г. прокурор Евтимов подава частен протест срещу разпореждането на 08.11.2010 г., считайки, че срокът за подаването

му не е изтекъл, поради факта, че съдържанието на обстоятелствената част на атакуваното разпореждане му е станало известно едва на 02.11.2010 г.

С определение от 06.12.2010 г. състав на Врачански окръжен съд оставя без разглеждане частния протест поради просрочието му.

Следва внасяне на нов ОА на 23.12.2010 г. в РС Бяла Слатина.

Съдиите от РС Бяла Слатина Тихомир Вельовски и Даниела Грамовска се отвеждат от разглеждане на делото с мотиви – „колегиални и приятелски отношения с подсъдимата” на 29.12.20, а съдия Катя Гердова се отвежда от разглеждане на образуваното НОХД № 655/2010 г. със същите мотиви на 30.12.2010 г.

В р.з. на 06.01.2011 г. съдия Шабански / връщал на два пъти делото от съдебна фаза на прокуратурата/ приема следното: ”в последния месец с подсъдимата сме в колегиални и приятелски отношения” и по тази причина се отвежда от разглеждане на делото. След отвода и на председателя на РС Бяла Слатина с разпореждане от 10.01.2011 г. делото е изпратено на ВКС за определяне на друг, равен по степен съд. С определение № 15/01.02.2011 г. ВКС, III н.о. изпраща делото за разглеждане на състав на Районен съд Плевен.

С разпореждане от 09.02.2011 г. съдия Калоян Гергов от РС Плевен прекратява съдебното производство по образуваното НОХД № 323/2011 г. по описа на РС Плевен и връща делото на РП Мездра за отстраняване на допуснати съществени процесуални нарушения. В обстоятелствената част на разпореждането са посочени нови и различни процесуални нарушения, които са изброени подробно. Прието е в разпореждането на съдия Гергов, че „процесуалните позиции на предходните съдии-докладчици нямат обвързващ характер” за него.

По частен протест, подаден от прокурор Евтимов РП Мездра, с определение от 16.03.2011 г., състав на Плевенски окръжен съд потвърждава разпореждането на Плевенски районен съд за връщане на делото на прокуратурата.

При постъпването на изисканите копия от материали по делото в ИВСС е внесен пореден обвинителен акт на 09.05.2011 г. в РС Плевен.

Изводите, след проследяване организацията по образуване и движение на делата са както следва:

- предварителната проверка по пр. пр. № 1430/05 г. по описа на РП Бяла Слатина е продължила една година и четири месеца, като на три пъти е възлагана допълнителна проверка, съответно на 04.08.2005 г. е възложена първата проверка, а с постановления от 09.02.2006 г., от 25.05.2006 г. и от 19.10.2006 г. са възлагани допълнителни проверки. Сроковете, определени от наблюдаващия прокурор изобщо не са спазвани, липсват данни за изпълнение на Указание № 281/08.12.2006 г., което е действало по време на извършване на проверката. Продължителността на

предварителната проверка е извън сроковете, предвидени и в новата Инструкция за провеждане на предварителни проверки в сила от 10.03.2011 г., въпреки че тя е неприложима в конкретния проверяван случай;

- след образуване на досъдебното производство няма данни за искано и получавано удължаване на срока на разследване съгласно разпоредбата на чл. 234 от НПК;

- самоотводът на наблюдаващия прокурор Маринов е направен **една година и седем месеца след привличане на обвиняемата** и буди сериозно недоумение защо едва през 2010 г., след двукратно внасяне на обвинителен акт и връщане на делото с процесуални нарушения прокурорът е приел, че е предубеден по делото;

- **„молбата“** на прокурор Дилков от Врачанска окръжна прокуратура до административния ръководител на РП Б. Слатина за депозиране отвод на цялата прокуратура може да се приеме едва ли не като „указание“ на по-горестоящ прокурор за самоотводи от страна на всички прокурори от тази прокуратура ;

- мотивите за самоотводите на останалите прокурори са бланкетни и не съдържат конкретни обстоятелства, даващи основание за наличие на заинтересованост или предубеденост и ако действително тези основания са съществували, защо те не са направени своевременно?

- интересен е фактът, че и отводите на съдиите от Районен съд Бяла Слатина също са с едни и същи мотиви, което поставя въпроса – възможно ли е адвокат, практикуващ в района на РС Бяла Слатина да бъде съден в този районен съд и ако действително са съществували основания за отвод защо никой не си направи отвод още при първото внасяне на обвинителен акт в съда?

- мотивите за отвода на съдия Ивайло Шабански , който на два пъти е връщал делото на прокуратурата за отстраняване на допуснати процесуални нарушения звучат несериозно –в последния месец установил колегиални и приятелски отношения с подсъдимата, поради което счита, че е налице хипотезата на чл. 29, ал. 2 от НПК;

ИВСС намира, че са основателни и закономерни зададените в сигнала на прокурор Евтимов въпроси, а именно:

- кой следва да понесе отговорността за прекаленото забавяне при решаване на делото в досъдебната и съдебната фаза и ако бъдат предявени претенции от страна на обвиняемата за бавния ход на делото ще има ли виновен за това осъждане и за направените разходи и евентуални обезщетения?

Открит остава и въпросът – при подобно развитие на делото в досъдебна и съдебна фаза не е ли налице сериозна опасност до приключване на делото, наказателната отговорност да бъде погасена

поради предвидената в закона давност и производството по делото да бъде прекратено?

Вярно е, че въпросите с основателността на отводите и самоотводите на магистрати са извън правомощията на ИВСС и в частност самоотводите на прокурори в досъдебната фаза подлежат на инстанционен контрол, а в съдебна фаза по основателността се произнася съдът, който разглежда делото – чл. 47, ал.4 от НПК.

В случая обаче, ИВСС счита, че следва да се разгледат подробно от самите магистрати основателността и мотивираността на направените отводи, тъй като явно времето, когато са направени е далеч след образуване на делото, респ. делото е внесено за първи път с обвинителен акт в съда и е безспорно, че е налице неоправдано забавяне на производството.

С оглед изложеното по-горе, ИВСС оправя следните препоръки:

Препоръки към административния ръководител на Районна прокуратура Бяла Слатина:

1. Всички прокурори от РП Бяла Слатина да бъдат уведомени за констатациите и изводите в настоящия акт.

2. Да се предприемат необходимите мерки за недопускане за в бъдеще подобни закъснели действия, при наличие на основания за отводи, с които неоправдано е забавено производството по делата.

Препоръки към административния ръководител на Окръжна прокуратура Враца:

При уважаване на направени самоотводи от страна на прокурори от районни прокуратури да се спазват разпоредбите на чл. 47, ал. 3 и ал. 4 от НПК.

Стриктно да се преценява основателността на всеки един от направените самоотводи конкретно за всеки един от магистратите.

Препоръки към административния ръководител на Районен съд гр. Бяла Слатина:

1. Всички съдии от РС Бяла Слатина да бъдат уведомени за констатациите и изводите в настоящия акт.

2. Да се предприемат необходимите мерки за недопускане за в бъдеще подобни закъснели действия, при наличие на основания за отводи, с които неоправдано е забавено производството по делата.

Моля за резултатите от предприетите мерки по изпълнение на препоръките да бъдем уведомени в срок до 30.07.2011 г.

Копие от акта да се изпрати на:

Прокурор Евтим Евтимов от РП Мездра, за сведение.

Административния ръководител на Районна прокуратура гр. Бяла Слатина – г-жа Сашка Горнишка, за сведение и изпълнение на препоръките.

Административния ръководител на Окръжна прокуратура гр. Враца, г-н Светозар Лозанов, за сведение и изпълнение на препоръките.

Административния ръководител на Районен съд гр. Бяла Слатина – г-жа Силвия Житарска, за сведение и изпълнение на препоръките.

Административния ръководител на Апелативна прокуратура гр. София – г-н Вичо Вичев, за сведение.

Висшия съдебен съвет, за сведение.

гр.София
14.06.2011 г.

Инспектор:
/Ясен Тодоров/